



Siunptinai

Uždaroji akcinė bendrovė
«GJ Magma»



J. Cerniškis
ORIGINALAS NEBUS SIUNČIAMAS

Mr. Račienis
2016-04-21

Aplinkos apsaugos agentūrai

Į 2016-04-13 Nr. (28.1)-A4-3813

P. T. Dumbauskaitė
P. L. Aleskaitė
2016-04-21

DĖL UAB „LEGRA“ 2016-03-18 PRAŠYMO Nr. R-15/15 ir 2016-03-31 PRAŠYMO Nr. R-16/16 APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROS POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO IR TARŠOS PREVENCIJOS SKYRIUI

Atsakingą instituciją - Aplinkos apsaugos agentūrą informuojame, kad UAB „LEGRA“ yra konkuruojanti įmonė, kuri siekia tikslo naudoti to paties Juodymo durpyno išteklius, iš paskos jos užsakymu UAB „J. Jonyno ecofirma“ parengė planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo programą, todėl dabar visomis įmanomomis priemonėmis stengiasi trukdyti ir vilkinti mūsų įmonės parengtos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos nagrinėjimą. UAB „LEGRA“, dirbanti Ignalinos rajone, visgi buvo vienintelis visuomenės atstovas iš kito Lietuvos regiono pristatant PAV ataskaitą Rokiškio rajono savivaldybės administracijoje. Ji ten pateikė daugybę klausimų, į kuriuos buvo atsakyta susirinkimo metu ir susirinkimo protokole, teikė pasiūlymus, pastabas ir paklausimus 2015-12-02 raštu Nr. R-15/54, 2015-12-14 raštu Nr. R-15/56, 2015-12-18 raštu Nr. R-15/57, 2016-02-26 raštu Nr. R-16/05. Visi pasiūlymai buvo įvertinti, į motyvuotus siūlymus buvo atsižvelgta, netgi gavybos apimtys įvertintos dviem variantais. Tačiau ir toliau UAB „LEGRA“ vis dar randa, jos nuomone, neatsakytų klausimų apie Juodymo durpyne planuojamą ūkinę veiklą. Į visus kylančius klausimus PAV procesas negali duoti atsakymų, nes teritorijos įsisavinimas neapsiriboja vien tiktais poveikio aplinkai vertinimu. Pagal PAV įstatymo 4 str. „Poveikio aplinkai vertinimo tikslai:

1) nustatyti, apibūdinti ir įvertinti galimą tiesioginį ir netiesioginį planuojamos ūkinės veiklos poveikį visuomenės sveikatai, gyvūnijai ir augalijai, dirvožemiui, žemės paviršiui ir jos gelmėms, orui, vandeniui, klimatui, kraštovaizdžiui ir biologinei įvairovei, socialinei ekonominei aplinkai ir materialinėms vertybėms, nekilnojamosioms kultūros vertybėms bei šių aplinkos komponentų tarpusavio sąveikai;

2) sumažinti planuojamos ūkinės veiklos neigiamą poveikį visuomenės sveikatai ir kitiems šio straipsnio 1 punkte išvardytiems aplinkos komponentams arba šio poveikio išvengti;

3) nustatyti, ar planuojama ūkinė veikla, įvertinus jos pobūdį ir poveikį aplinkai, leistina pasirinktoje vietoje.“

UAB „LEGRA“ vadovas, nesuvokdamas poveikio aplinkai vertinimo tikslų, kelia klausimus, kurie sprendžiami sklypo žemės formavimo, teritorijos planavimo metu ar yra sudėtinė specialaus žemės gelmių naudojimo plano dalis.

Aplinkos apsaugos agentūros tinklalapyje buvo nurodyta, kad visuomenė motyvuotus siūlymus dėl PAV ataskaitos gali teikti atsakingai institucijai iki 2016-03-18 d. UAB „LEGRA“ 2016-03-31 d. raštas Nr. R-16/16 parašytas ir įteiktas Aplinkos apsaugos agentūrai pavėluotai, todėl neturėtų būti nagrinėjamas ir vertinamas. Tačiau išanalizuosime ir jame pateiktas pastabas.

Toliau paeiliui pakomentuosime abiejuose UAB „LEGRA“ prašymuose pareikštas pastabas:



Dėl 2016-03-18 d. rašto Nr. R-16/15.

1) Šiuo metu yra parengta poveikio aplinkai vertinimo ataskaita, kurios tikslas yra planuojamos ūkinės veiklos galimo poveikio aplinkai nustatymas, apibūdinimas ir įvertinimas. Nurodomas žaliavos išvežimo kelias yra preliminarus. Šiandien dar nėra suformuotas žemės sklypas naudingųjų iškasenų gavybai performuojant miškų ūkio paskirties žemės sklypą, kurį patikėjimo teise valdo VĮ Rokiškio miškų urėdija ir, kuriame yra planuojamas naudoti durpynas. Sekančiame planuojamos ūkinės veiklos plėtojimo etape bus rengiamas žemės gelmių naudojimo planas, kuriuo metu bus atliekamas planuojamos teritorijos žemės sklypo performavimas, atskiriant žemės sklypą naudingųjų iškasenų eksploatavimui. Žemės sklypas bus performuojamas vadovaujantis bendrais žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo kriterijais, įtvirtintais žemės gelmių naudojimo planų rengimo ir žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų rengimo ir įgyvendinimo taisyklėse. Vadovaujantis žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų rengimo ir įgyvendinimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. spalio 4 d. įsakymu Nr. 3D-542/D1-513 28 punktu „*prie kiekvieno žemės sklypo turi būti privažiavimas bendrojo naudojimo keliu arba nustačius kelio servitutą.*“ Mūsų pasiūlytas variantas per privatą žemės sklypą ir per VĮ Rokiškio miškų urėdiją valdomą žemės sklypą yra preliminarus ir ateityje galės būti laikytinas kaip siūlymas nustatyti kelio servitutą, jeigu tokiame siūlymui pritars kompetentingos institucijos, kurios išduoda sąlygas teritorijų planavimo dokumentui rengti ir bus sutarta su savininku dėl servituto nustatymo. Nesusitarus dėl servituto nustatymo, kitame planuojamos ūkinės veiklos plėtojimo etape bus išnagrinėti alternatyvūs susisiekimo variantai, atsižvelgiant į atsakingų institucijų išduotas teritorijų planavimo sąlygas. UAB „LEGRA“ pasiūlymai netaikytini PAV atskaitos turiniui, todėl atmestini.

2) Specialaus žemės gelmių naudojimo plano rengimo metu, o ne PAV procedūrų metu, yra formuojamas žemės sklypas, kuris reikalingas naudingųjų iškasenų eksploatavimui kartu su visais priklausiniais: privažiavimo keliu, gamybine aikšte ir pan. Šio proceso metu bus nustatytos žemės sklypo ribos, pakeista pagrindinė žemės naudojimo paskirtis iš miškų ūkio į naudingųjų iškasenų teritoriją, teritorijos planavimo organizatoriui sumokėjus valstybei kompensaciją už miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis, žemės sklypas bus išjungtas iš miškų kadastro ir tikrai tada įmonė, turinti Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos galės sudaryti sutartį dėl žemės nuomos ne aukciono tvarka su žemės savininku - Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos Rokiškio skyriumi. Planuojama gamybinė aikštelė miško kirtavietės ir neseniai iškirsto miško plote bus įtraukta į minėtą žemės sklypą. Šiuo metu VĮ Rokiškio miškų urėdija patikėjimo teise valdanti miško ūkio paskirties žemės sklypą neturi teisės sudaryti jokių miško plotų nuomos sutarčių ar kitokių susitarimų su PAV organizatoriumi. UAB „LEGRA“ rašte minima gamybinė aikštelė yra vertinamos teritorijos viduje (5 grafinis priedas). Pareikštos pastabos nesusijusios su PAV procesu, todėl nepagrįstos.

Barelinių griovelių galuose klojami drenažo vamzdžiai yra technologiniai durpynų įrenginiai, kaip ir bet kokios kitos melioracijos griovių pralaidos ar tilteliai, kurie nekeičia vandens drenažo sąlygų, juo labiau poveikio aplinkai. Durpių gavybos laukų išdėstymas, barelinių griovelių vietos, drenų paklojimas yra žemės gelmių naudojimo plano sudėtinė dalis. Tai ne PAV proceso



Uždaroji akcinė bendrovė
<<GJ Magma>>

ORIGINALAS NEBUS SIUNČIAMAS

dalys. PAV ataskaitoje pasakyta, kad visos atliekos bus pridudamos Rokiškio rajone atliekų utilizavimu užsiimančioms įmonėms, kaip dabar tai atlieka Degesynės durpyną eksploatuojanti UAB „Nereta“ patronuojanti UAB „Rėkyva“. Pastabos nesusijusios su PAV procesu, todėl atmestinos.

3) Ūkio subjektams nėra suteikta teisė spręsti kas yra teisėta, o kas neteisėta. Tuo tarpu UAB „LEGRA“, reikšdama pastabas dėl UAB „GJ Magma“ atliktos Juodymo durpių telkinio detalios žvalgybos, prisiima sau teismo funkcijas ir nurodinėja, kaip turi elgtis atsakinga institucija vertindama PAV ataskaitą. Tikrai teismas gali nuspręsti kas yra teisėta, o kas ne. Vilniaus apygardos administracinio teismo teisėjų kolegija 2016-04-18 d. priėmė nutartį administracinėje byloje Nr. eL-4431-463/2016 pagal UAB „LEGRA“ skundą, kad detalios geologinės žvalgybos registravimas pagal UAB „GJ Magma“ prašymą Juodymo durpyne yra teisėtas ir teisingas. UAB „LEGRA“ skundas yra atmestas kaip nepagrįstas. Todėl ir UAB „LEGRA“ nurodymai kaip turi elgtis atsakinga institucija yra nevertintini. Kartu pažymime, kad Juodymo durpynas detaliam išžvalgytas 1975 metais. Detalios geologinės žvalgybos duomenys valstybės institucijose neišliko, tačiau apibendrinti šio durpyno duomenys yra Lietuvos durpynų kadastrė. Jame nurodomas pramoninio kodo užimamas plotas, kuris buvo iš žemės gelmių registre, nurodomas didžiausias (6,5 m) ir vidutinis (3,4 m) durpių kodo storis. Jis nepakito netgi atlikus iš naujo detalią geologinę žvalgybą. Tokių apibendrintų duomenų apie durpyno sandarą visiškai pakanka planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai mastui nustatyti. Detalesnė durpių kodo storių kaita plane reikalinga gavybai ir iškasto durpyno rekultivavimui projektuoti. Todėl PAV proceso metu sluoksnių kaita nėra išsamiai analizuojama. UAB „LEGRA“ prognozavimas, kad teismas nustatys UAB „GJ Magma“ atliktą Juodymo durpyno detalią žvalgybą neteisėta nepasitvirtino. Tai taip pat dar vienas argumentas ignoruoti šią UAB „LEGRA“ vadovo pastabą.

Dėl 2016-03-31 d. rašto Nr. R-16/16. Dar kartą pabrėžiame, kad rašto teikimas yra pradelstas.

1) UAB „LEGRA“ veikla vykdomi Ignalinos rajone reiškia susirūpinimą, kad Rokiškio rajono gyventojai menkai buvo informuoti apie susitikime su visuomene priimtus sprendimus. Nemanome, kad UAB „LEGRA“ turi įgaliojimus atstovauti Rokiškio rajono gyventojus. Šio rajono gyventojų interesus atstovauja Rokiškio kaimiškiosios seniūnijos seniūnė, dalyvavusi ir pasiūliusi jos manymu parankesnę žaliavos pervežimo kelią ir rajono savivaldybės administracija, suderinusi PAV ataskaitą ir pasirašiusi su UAB „Nereta“ vietinių kelių būklės priežiūros ir gero stovio palaikymo sutartį. PAV ataskaita yra viešai paskelbta po jos papildymo, taip kaip numatoma teisės aktais, vis norintys galėjo su ja susipažinti ir teikti pasiūlymus atsakingai institucijai iki 2016-03-18 d. Kas buvo suinteresuotas, tas taip ir padarė. Apie tai liudija UAB „LEGRA“ raštai, UAB „Jonyno Ecofirma“ pastabos ir ūkininko D.Galvanausko prašymas. Niekas nuo visuomenės nėra nuslėpta, o asmeniškai teikti PAV ataskaitas susipažinimui atskirų kaimų gyventojams procedūros nenumato. Pastaba atmestina.

2) PAV ataskaitoje atlikti skaičiavimai dviem variantais ir nei vienas iš jų nesukelia reikšmingo neigiamo poveikio aplinkai bei gyventojų sveikatai visame kelio ruože. Tą įvertino atsakinga institucija – Visuomenės sveikatos centras. Tokiu atveju vietos gyventojų teisės nėra pažeidžiamos ir jų pritarimas PAV ataskaitos sprendiniams neprivalomas. Pastabas visuomenė galėjo



Uždaroji akcinė bendrovė
<<GJ Magma>>

ORIGINALAS NEBUS SIUNČIAMAS


pareikšti savo iniciatyva, nes PAV ataskaita yra viešai prieinama. Pastaba nemotyvuota, todėl atmestina.

3) UAB „LEGRA“ mano, kad visuomenė ir ūkio subjektai kaip tos visuomenės dalis turi prisitaikyti prie esamos infrastruktūros ir savo veiksmus derinti prie jos. Toks nihilistinis požiūris į visuomenės reidą yra sunkiai suvokiamas. Esant tokiam požiūriui bet kokia pažanga būtų palaidota. Procesai vyksta visai kita linkme. Jeigu esanti infrastruktūra kliudo ūkinei veiklai, tai ji yra atnaujinama taip, kad tenkintų išaugusius poreikius. Tai taikytina tiek vietinių kelių būklei, tiek valstybinės reikšmės kelių būklei. Kai Via-Baltika kelias per Lietuvą tapo per ankštas, tai pradėtos tiesti dar dvi naujos plento juostos. Tai numatyta ir UAB „GJ Magma“ parengtoje PAV ataskaitoje. PAV užsakovas netgi negavęs teisės eksploatuoti Juodymo durpių išteklius jau pasirašė sutartį su Rokiškio rajono savivaldybės administracija dėl esančių kelių priežiūros. Kuo keliai intensyviau yra naudojami, tuo jie tampa geresni. Atrodytų, kad tai paradoksas, tačiau taip yra. Poreikis numato sprendimus ir susisiekimo keliai tikrai gerėja juos intensyviau naudojant. Nenaudojami keliai, netgi asfaltuoti, užželia žole. Tai teko matyti Černobilio zonoje. Tuo tarpu kažkada sunkiai pravažiuojami miško ar lauko keliukai, kai atsiranda poreikis intensyvesniam eismui, neatpažįstamai pagerėja. Pavyzdžiui, į Riežnyčios, Danilavos durpynus buvo nutiestas netgi asfaltas. Pastaba nemotyvuota ir atmestina.

UAB „LEGRA“ mano, kad visos jos pateiktos pastabos yra reikšmingos, motyvuotos ir pagal jas turi būti keičiama ar papildoma PAV ataskaita. Todėl naujai parengta PAV ataskaita turi būti iš naujo teikiama visuomenei susipažinti. Tačiau taip nėra, nes visos UAB „LEGRA“ pateiktos pastabos yra arba nesusijusios su PAV procesu, o su vėlesniais durpyno įsisavinimo etapais, arba nemotyvuotos. Todėl PAV dokumentų rengėjas neturi pagrindo ką nors keisti priimtuose PAV ataskaitos sprendiniuose, kurie suderinti su PAV subjektais ir kuriems pritarė visi šiame procese dalyvavę dalyviai, išskyrus konkurentą UAB „LEGRA“ ir jos nusamdytą UAB „J.Jonyno ecofirma“. Be to, šis prašymas pateiktas pradėlus terminą, todėl turėtų būti netgi nesvarstomas.

Apibendrinus visas pateiktas pastabas, akivaizdu, kad jos neiššaukia atlikti kokius nors PAV ataskaitos sprendimų pakeitimus, nes yra neobjektyvios, nepagrįstos, pavėluotos, todėl negali turėti poveikio tolimesniam PAV ataskaitos vertinimui.

UAB „GJ Magma“ steigėjas, dr.


Ginutis Juozapavičius